

«Հանրակրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱԾՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հանրակրթության մասին» 2009 թվականի հուլիսի 10-ի ՀՕ-160-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1. 5-րդ և 6-րդ կետերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«5) **հանրակրթության պետական չափորոշիչ**՝ նորմատիվ փաստաթուղթ, որը սահմանում է սովորողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները՝ ըստ կրթական աստիճանների, սովորողների գնահատման համակարգի սկզբունքները, տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ծրագրերի շրջանավարտների ուսումնառության ակնկալվող վերջնարդյունքները, և հանրակրթական միջնակարգ կրթության ծրագրի շրջանավարտին ներկայացվող որակական պահանջները՝ կարողունակությունները (կոմպետենցիաներ)»:

6) **հանրակրթական ծրագիր (հիմնական և լրացուցիչ)**՝ հանրակրթության պետական չափորոշիչի հայեցակարգի հիման վրա մշակված և հանրակրթության նպատակների իրականացմանն ուղղված ուսումնական պլանների, առարկայական ծրագրերի և ուսուցման կազմակերպման ձևերի ամբողջությունը. »:

2. Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ նոր 6.3-րդ կետով՝

«6.3) **այլընտրանքային ծրագիր**՝ հանրակրթական ծրագիր, որը մշակվել է սույն հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով սահմանված հայեցակարգից տարբերվող հայեցակարգի հիման վրա՝ ապահովելով հանրակրթության պետական չափորոշչով սահմանված պահանջները:

Այլընտրանքային կրթական ծրագրերն են՝

ա. **հեղինակային կրթական ծրագիր**՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից հեղինակած, Հայաստանի Հանրապետության

օրենսդրությամբ սահմանված կարգով երաշխավորված և հանրակրթության պետական չափորոշիչն համապատասխանող հանրակրթական ծրագիր.

բ. **փորձարարական կրթական ծրագիր**՝ հանրակրթության պետական չափորոշիչն համապատասխան և սույն օրենքով սահմանված՝ առավելագույնը տվյալ կրթական աստիճանի տևողությամբ ներդրված հանրակրթական ծրագիր.

գ. **միջազգային կրթական ծրագիր**՝ միջազգային պայմանագրի հիման վրա կամ տասը և ավելի օտարերկրյա պետություններում իրականացվող հանրակրթական ծրագիր.»::

3. 10-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«10) **հատուկ դպրոց-ռեսուրս կենտրոն**՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության, զարգացման ապահովման համար հատուկ կրթական ծրագիր և աջակցություն իրականացնող մանկավարժահոգեբանական և այլ օժանդակող կրթական ծառայություններ մատուցող ուսումնական հաստատության տեսակ.»::

4. 10.2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«10.2) **կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձ**՝ խոսքի և լեզվի, հաղորդակցման, լսողության, տեսողության, ինտելեկտի (մտավոր), հուզական, վարքի, շարժունակության և այլ խնդիրներով պայմանավորված՝ ուսուցման հետ կապված դժվարություններ ունեցող, ինչպես նաև բացառիկ ընդունակություններ ունեցող անձ, որի կողմից հանրակրթական հիմնական ծրագրերը յուրացվելու համար անհրաժեշտ են կրթության առանձնահատուկ պայմաններ, ներառյալ՝ խելամիտ հարմարեցումներ.»::

5. 10.7-րդ կետի գործողությունը դադարեցնել:

6. 14.2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«14.2) **որակավորման տարակարգ**՝ ուսուցչի մասնագիտական չափանիշներին համապատասխանող որակավորման աստիճան.»::

7. Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝3-րդ, 14.4-րդ և 14.5-րդ կետերով՝

«14.3) **մասնագիտական չափանիշ**՝ ուսուցչի մասնագիտական զարգացման և գիտելիքների, կարողությունների, պատասխանատվության նկարագիր.

14.4) **ուսումնադաստիարակչական գործառույթ**՝ հանրակրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատության վարչական և մանկավարժական աշխատողների կողմից իրականացվող ուսումնական և դաստիարակչական գործընթացների մշակմանը, կազմակերպմանը, իրականացմանը և համակարգմանն ուղղված աշխատանքներ.

14.5) **դասագիրք**՝ հանրակրթության պետական չափորոշիչ պահանջներին համապատասխան՝ տվյալ հանրակրթական առարկայի կամ դրա մի մասի

հիմնական բովանդակությամբ թղթային կամ էլեկտրոնային գիրք.»:»:

Հոդված 2. Օրենքի 6-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը ներառում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի՝

1) ուսումնական բնագավառներն ու կրթության բովանդակության բաղադրիչները.

2) ուսումնական պլանների ընդհանրական կառուցվածքը և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները.

3) սովորողների գնահատման սկզբունքներն ու ձևերը.

4) շրջանավարտներին ներկայացվող որակական պահանջները՝ կարողունակությունները (կոմպետենցիաներ) և ուսումնառության ակնկալվող վերջնարդյունքները:»:

2. 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«4. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերի ուսումնական պլանի ընդհանրական կառուցվածքը ներառում է ուսումնական բնագավառները, ըստ կրթական աստիճանների՝ դրանց հատկացվող ժամաքանակները, սովորողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալը՝ ըստ կրթական աստիճանների:»:

Հոդված 3. Օրենքի 7-րդ հոդվածում՝

1. 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն ուսումնական պլանների, առարկայական ծրագրերի, դրանց համապատասխան ուսուցման կազմակերպման ձևերի, միջոցների ու մեթոդների ամբողջությունն է, որն ապահովում է հանրակրթության պետական չափորոշչով սահմանված՝ շրջանավարտներին ներկայացվող նվազագույն որակական պահանջները, կարողունակություններն ու վերջնարդյունքներն՝ ըստ կրթական աստիճանների:»:

2. 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«5. Հանրակրթական պետական ծրագրի ուսումնական պլանը կազմված է պետական, դպրոցական և անհատական (ընտրովի) հետևյալ բաղադրիչներից՝

1) պետական բաղադրիչը ներառում է առարկայացանկը և դրան հատկացվող ժամաքանակները.

2) դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է ուսումնական հաստատության կողմից սահմանված առարկաներին, ինչպես նաև կարող է հատկացվել պետական բաղադրիչով սահմանված առարկաներին: Ուսումնական հաստատության կողմից սահմանված առարկաների ծրագրերը սահմանված կարգով երաշխավորվում են կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից:

3) անհատական (ընտրովի) բաղադրիչով կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից սահմանվում են տվյալ դասարանի հետազոտական աշխատանքներին, խմբակներին հատկացված նվազագույն ժամաքանակները:»:

3. Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր` 5.1-ին կետով`

«5.1. Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն ուսումնական պլանի ընդհանրական կառուցվածքի հիման վրա մշակում և հաստատում է իր ուսումնական պլանը:»:

4. 7-րդ մասի վերջին պարբերությունից հանել «Հանրակրթական ծրագրի նախորդ աստիճանը չլուրացրած սովորողին չի թույլատրվում անցնել հանրակրթության հաջորդ աստիճան:» նախադասությունը:

Հոդված 4. Օրենքի 8-րդ հոդվածի`

1. 1-ին մասի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ`

«3) հատուկ դպրոց-ռեսուրս կենտրոն:»:

2. 2-րդ և 3-րդ մասերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ`

«2. Մասնագիտացված և հատուկ դպրոց-ռեսուրս կենտրոն հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներին կից հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների գործունեությունը և դրանց առանձնահատկությունները սահմանվում են օրենքով, դրանց կանոնադրություններով և իրավական այլ ակտերով:»:

3. Հիմնադրի որոշմամբ, այլընտրանքային հանրակրթական ծրագրերին համապատասխան, կարող են ստեղծվել այլ տեսակի ուսումնական հաստատություններ, այդ թվում` փորձարարական-հետազոտական:»:

4. 4-րդ մասի գործողությունը դադարեցնել:

Հոդված 5. Օրենքի 9-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր` 6.1-ին մասով`

«6.1. Ոչ պետական ուսումնական հաստատության կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները սահմանվում են ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:»:

Հողված 6. Օրենքի 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ հոդվածները շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«Հողված 10. Պետական ուսումնական հաստատության կառավարումը

1. Պետական ուսումնական հաստատության կառավարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և պետական ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:
2. Պետական ուսումնական հաստատությունն ունի կոլեգիալ կառավարման մարմին՝ խորհուրդ (այսուհետև՝ խորհուրդ): Կոլեգիալ կառավարման մարմինը կարող է ձևավորվել ինչպես առանձին հաստատության, այնպես էլ մի քանի հաստատության համար՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
3. Պետական ուսումնական հաստատության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ուսումնական հաստատության գործադիր մարմինը՝ տնօրենը և վարչատնտեսական մասի համակարգողը, որոնք նշանակվում և ազատվում են (նրանց լիազորությունները դադարում են) օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:
4. Պետական ուսումնական հաստատությունում վարչատնտեսական գործընթացի կառավարումն իրականացվում է ուսումնական հաստատության վարչատնտեսական մասի համակարգողի կողմից: Պետական ուսումնական հաստատության վարչատնտեսական արդյունավետ կառավարման նպատակով համապատասխան լիազոր մարմնի կողմից միացյալ խորհուրդ ունեցող պետական ուսումնական հաստատությունում վարչատնտեսական գործընթացի կառավարումն իրականացվում է կենտրոնացված ձևով՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
5. Պետական ուսումնական հաստատությունում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի համակարգումն ու մեթոդական ղեկավարումն իրականացվում է տնօրենի կողմից:
6. Պետական ուսումնական հաստատության կառավարման մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով և պետական ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:
7. Պետական ուսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, որոնց ձևավորման կարգը և իրավասությունները սահմանվում են ուսումնական հաստատությամբ: